

הכתובת הייתה על הקיר: מחדל הכטב"מים שהפתיע את צה"ל

אמיר בוחבוט / 15.6.24

חמאס עשה שימוש ברחפנים עוד לפני 7 באוקטובר וביום המתקפה, הם שיתקו את מערך התצפיות. בצפון, חיזבאללה כבר מזמן עלה מדרגה וישנו תרחיש של מתקפת פתע עם מאות כטב"מים ואלפי רקטות. ההתרעות הושמעו - אבל לא הרבה נעשה: "האיום כבר כאן". ואיך מתמודד צה"ל?

במכת הפתיחה ב-7 באוקטובר סמוך לשעה 06:30, כשמאות רקטות שוגרו על העורף הישראלי, הפעילה הזרוע הצבאית של חמאס עשרות רחפנים שהטילו חומרי נפץ קטנים על מגדלי התצפיות, עמדות ה"רואה יורה" ובכך עיוורו את חמ"לי התצפיתניות. תוך כדי ההתקפה הטילו הרחפנים חימושים על הטנקים והנגמ"שים סמוך לגבול. בכך אפשרו לעשרות חוליות מחבלים לרוץ מהשטח הפלסטיני הבנוי אל הגדר להצמיד מטעני חבלה ולפעור בהם חורים, שדרכם נכנסו מאות מחבלים על גבי אופנועים והיו כאלה שרצו ברגל לעבר המוצבים והיישובים לרצוח, לשרוף, לחטוף ולאנוס.

"כשראיתי ב-7 באוקטובר את הרחפנים שתקפו את מגדלי תצפית של צה"ל באוגדת עזה, נשבר לי הלב", אמרה השבוע בראיון לוואלה ד"ר לירן ענתבי, חוקרת בכירה במכון למחקרי ביטחון לאומי. "במסגרת המחקר שלי על נושא הרחפנים החל משנת 2013 היה לי מאבק בנושא מול גורמים במערכת הביטחונית. קיוויתי שיפעלו וכשהייתי מציגה את זה בכנסים היו אומרים לי שזה טיפה בגשם של רקטות. הפיצוץ הזה של רחפן יהיה טיפה, ואני אמרתי להם: 'אפשר לייצר עם זה יכולת פגיעה מדויקת. אלו הם כללי משחק חדשים ואסור להתייחס לזה כאל טיפה בגשם'".

[...]

"עשיתי כל מיני משחקי סימולציה כדי להמחיש את האיום ובאמת שעל תקיפת התצפיות ספציפית לא חשבתי, כי לא הערכתי שהמגדלים הללו לא ממוגנים באיזה אופן שהוא", אמרה ד"ר ענתבי והוסיפה: "חמאס התנהל בתחכום רב. בתקופת ההפגנות על הגדר, הוא לא השתמש ברחפנים למרות שכולם ידעו שיש לו כי חמאס רצה להיראות בעיני העולם כצד חלש, להראות שהוא נלחם עם עפיפונים ובלונים וכדי לא להיתפס כחזק".

אך בפועל חמאס בנה כוח רחפנים מסוגים שונים בכלל החטיבות למשימות מגוונות בזמן שפיקוד דרום התגאה ביכולות ליירוט רחפנים ואז פרצה המלחמה. כבר בתחילת התמרון הקרקעי, הפעיל חמאס נגד הכוחות המתמרנים רחפנים בשיטות שונות ביניהן: זוג רחפנים משוטטים - אחד אוסף מודיעין והשני תוקף את הכוח של צה"ל. בחלק מהמקרים תקפו טנקים ונגמ"שים ובחלק לוחמים שישבו בצוותא למנוחה בשטח.

לדברי ד"ר ענתבי, האיום האווירי השנתה הרבה לפני המלחמה באוקראינה ובעיקר על בסיס אירועים במזרח התיכון ביניהם: דאעש בסוריה, תקיפות ח'ותים בסעודיה ומיליציות שיעיות פרו איראניות בעיראק נגד בסיסי הצבא האמריקני. השינוי העיקרי שסימנה מלחמת אוקראינה-רוסיה היה השימוש של רחפנים בהיקף של מלחמה בין מדינות. אך אז הצטרף מערך נוסף: כלי טיס בלתי מאוישים (כטב"מים).

...

לכתבה המלאה:

<https://news.walla.co.il/item/3670806>